

Nota betreffende Motie van Wantrouwen

1. Inleiding

Slydregt.NU heeft op 7 maart jl. een motie van wantrouwen ingediend tegen het gehele college van Burgemeester en Wethouders van Sliedrecht naar aanleiding van de procedure en beraadslaging op 21 februari 2023 en 7 maart 2023 betreffende het voornemen tot het verlenen van medewerking aan een opvanglocatie asielzoekers in Sliedrecht-Noord. De motie is in de gemeenteraad verworpen.

Slydregt.NU zal in het navolgende toelichten op grond waarvan zij heeft gemeend de motie in te moeten dienen alsmede de rol van college alsmede de rol van de gemeenteraad zelf. Daarnaast zal zij ingaan op de belangen en behoeften van de inwoners van Sliedrecht. Vervolgens zal aan de orde komen de door het college van burgemeester en wethouders – in overleg met de agendacommissie - gevolgde procedure en een relatie worden gelegd met de andere projecten. De nota eindigt met het ontbreken van een risicoanalyse en/of plan van aanpak om te concluderen dat er sprake is van een inferieur besluit.

2. Motie van Wantrouwen

Slydregt.NU constateert in de motie ondermeer:

- a. *Dat er sprake is van slechte communicatie, geen burgerparticipatie (MAG)¹ bij de komst van het AZC en dat het college afwijkt van de door de raad vastgestelde BOB-procedure van achtereenvolgens t.w., Beeldvormend, Oordeelsvormend en Besluitvormend;*
- b. *Dat er sprake is van een groot aantal moeizaam verlopende (grote) projecten zoals Burgemeester Winklerplein, Renovatie van het Raadhuis, Renovatie Elektra, Warmtenet, Kindcentrum, Noord-Zuidverbinding en verplaatsing van v.v. Sliedrecht.*
- c. *Door de gebrekkige beantwoording van onze raadsvragen over de komst van een AZC blijkt dat het college er niet goed over heeft nagedacht wat de gevolgen kunnen*

¹ In een zeer laat stadium is door MAG wel ongevraagd advies uitgebracht

zijn voor de inwoners en er geen risicoanalyse is gemaakt;

Slydregt.NU is van mening dat het college van burgemeester en wethouders met betrekking tot bovenomschreven constatering op zichzelf en in samenhang beschouwd ernstig tekort is geschoten. In het navolgende zal Slydregt.NU dit nader onderbouwen

De motie heeft niet slechts betrekking op het voornemen tot het verlenen van medewerking aan een opvanglocatie asielzoekers in Sliedrecht-Noord, maar ook op andere (grote) projecten in Sliedrecht. Slydregt.NU meent een samenhang te zien in de wijze waarop initiatieven tot stand komen en de later optredende complicaties bij realisatie. Met betrekking tot de behandeling van het voornemen tot het verlenen van medewerking aan een opvanglocatie asielzoekers in Sliedrecht-Noord voorziet zij een herhaling van de complicaties zoals deze zich hebben gemanifesteerd bij de overige genoemde projecten. In het navolgende zal zij dit nader toelichten aan de hand van normale en gebruikelijke werkwijzen.

Naast het college van burgemeester en wethouders valt ook de gemeenteraad het vorenstaande aan te rekenen en is zij tekortgeschoten in haar controle op het door het college voormeld gevoerde beleid in het verleden. Slydregt.NU zal dit hierna eveneens onderbouwen.

3. Belangen en behoeften inwoners

In het geval men optreedt in het belang van de inwoners c.q. bepaalde inwoners zoals in het geval van de gemeenteraad en/of het college van burgemeester en wethouders, is het belangrijk om te zorgen dat men goed op de hoogte is van de belangen en behoeften van deze doelgroep.

Slydregt.NU heeft een analyse van de (potentiële) problemen van de inwoners en met mogelijk betrokken partijen zoals COA, naburige gemeenten en – wellicht – derden alsmede gespreksverslagen van het plaatsgevonden overleg tussen alle partijen. Het wederzijds voordeel voor Sliedrecht en/of naburige gemeenten is niet uitgewerkt. Er

ontbreekt wederzijds commitment.

Het is daarom zorgvuldig om van tevoren met de doelgroep te overleggen en input te vragen voordat men uitvoering geeft aan het voornemen. Daarnaast is het belangrijk om regelmatig contact te houden met de doelgroep en deze op de hoogte te houden van de voortgang van het proces. Dit bevordert het behoud van vertrouwen en borgt het resultaat van het proces daadwerkelijk beantwoordt aan de belangen en behoeften van de inwoners.

4. Procedure

Het college van burgemeester en wethouders is – met toestemming van de agendacommissie - afgeweken van de normale en gebruikelijke wijze van vergaderen.

Naast het afwijken van de BOB-structuur zijn de vergaderingen op de kortst mogelijke termijnen bepaald.

Door interventie van de gemeenteraad is de aanvankelijk geplande gecombineerde oordeelsvormende en besluitvormende vergadering van 23 februari 2023 verplaatst naar 7 maart 2023.

Door de gehanteerde korte termijnen alsmede gecombineerde vergaderingen is er onvoldoende sprake geweest van een behoorlijke ruimte voor beeld-, oordeel- en/of besluitvorming.

De kwaliteit van de door de gemeenteraad ter kennis van het college van burgemeester en wethouders gebrachte wensen en bedenkingen ten aanzien van het voornemen om een gesprek aan te gaan met COA over het inrichten van een opvanglocatie voor 100 asielzoekers (eigentaakstelling) of 150 extra opvangplekken onder voorwaarden alsmede het locatieonderzoek is naar de mening van Slydregt.NU onvoldoende. In het verleden is hier bij de andere projecten eveneens sprake van

geweest².

Slydregt.NU heeft het vorenstaande eveneens ervaren bij de overige genoemde projecten en vreest dat bij het voltrekken van het voornemen van het college van burgemeester en wethouders – wederom – complicaties zullen ontstaan in het kader van de realisatie.

Tenslotte wijst Slydregt.NU erop dat door de gepretendeerde urgentie er zelfs geen tijd is geweest bovengenoemde motie op normale en gebruikelijke wijze in de tweede termijn te bespreken en Slydregt.NU genoodzaakt is haar gerechtvaardigde belang bij de motie met deze nota te verdedigen.

5. Risicoanalyse

Slydregt.NU heeft een groot aantal vragen gesteld met betrekking tot de uitvoering van het project. De vragen zijn gebrekkig beantwoord en veelal wordt verwezen naar COA en/of algemene regelingen, waaruit blijkt dat het college er niet goed over heeft nagedacht wat de gevolgen kunnen zijn voor de inwoners. Van enig overleg met COA en/of naburige gemeenten is niet gebleken.

Slydregt.NU concludeert dat er geen risicoanalyse is gemaakt. De potentiële risico's die verbonden zijn aan het asielzoekerscentrum zijn niet geïdentificeerd. Het is belangrijk om een multidisciplinaire benadering te volgen bij het uitvoeren van een risicoanalyse, waarbij verschillende belanghebbenden, zoals beleidsmakers, medewerkers en bewoners, worden betrokken om verschillende perspectieven te krijgen en zo een breed scala aan risico's te identificeren en te beheren. Het college van burgemeester en wethouders heeft deze gedragslijn niet gevolgd.

Er is sprake van de volgende risico's:

- a. Veiligheidsrisico's: AZC's kunnen een doelwit zijn voor criminele activiteiten zoals diefstal, geweld en vandalisme. Bovendien kunnen er onder de asielzoekers

² Rapport van de rekenkamer met betrekking tot grote projecten

individuen zijn die mogelijk een bedreiging vormen voor de veiligheid en de gezondheid van anderen in het AZC

- b. Gezondheidsrisico's: aangezien asielzoekers vaak uit landen komen met een ander klimaat en andere gezondheidsrisico's, kunnen zij ziektes meebrengen die in Nederland niet voorkomen. Hierdoor kan er een risico zijn op het verspreiden van infectieziekten binnen het AZC en de bredere gemeenschap.
- c. Sociale risico's: AZC's kunnen vaak overvol zijn en bewoners hebben beperkte privacy, wat kan leiden tot spanningen tussen bewoners. Daarnaast kan het verblijf in een AZC psychologische stress veroorzaken bij asielzoekers, die vaak in onzekerheid verkeren over hun toekomstperspectieven.
- d. Integratierisico's: aangezien asielzoekers vaak uit andere culturen komen en mogelijk een andere taal spreken, kan het moeilijk zijn voor hen om zich aan te passen aan de Nederlandse samenleving. Dit kan leiden tot sociaal isolement en een gebrek aan kansen op werk en onderwijs, waardoor ze afhankelijk blijven van de overheid.
- e. Financiële risico's: het bouwen en onderhouden van AZC's is duur en komt voor rekening van COA, maar schade na beëindiging van de activiteiten (milieuschade, vertragingsschade, etc.) kan Sliedrecht veel geld kosten. Bovendien kan de aanwezigheid van een AZC in een buurt de vastgoedprijzen verlagen, wat negatieve financiële gevolgen kan hebben voor de bewoners van die buurt (nadeelcompensatie)

De geïdentificeerde risico's moeten worden geanalyseerd om de waarschijnlijkheid en impact ervan te bepalen, waarna maatregelen moeten worden ontwikkeld om de geïdentificeerde risico's te beheersen en te verminderen. Dit kan variëren van technische maatregelen, zoals het verbeteren van politietoezicht in de omgeving van het asielzoekerscentrum alsmede binnen de gemeentegrenzen, sociale maatregelen, zoals het bevorderen van sociale integratie en het bieden van onderwijs en werkgelegenheid. De beheersmaatregelen moeten worden geïmplementeerd en regelmatig worden geëvalueerd op effectiviteit. Sliedrecht.NU mist een plan van aanpak

(startnotitie) terzake van het college van burgemeester en wethouders.

6. Plan van aanpak

Uit vorenstaande leidt Slydregt.NU af dat er ten onrechte een plan van aanpak ontbreekt. Bij Slydregt.NU ontstaat het beeld dat het college van burgemeester en wethouders voor ogen staat medewerking te verlenen aan een wijziging van het bestemmingsplan en het verlenen van een bouwvergunning aan COA voor het inrichten van een AZC sic.

Het college van burgemeester en wethouders (en de gemeenteraad) schiet tekort in deze visie. Het inrichten van een asielzoekerscentrum is veel meer dan fysische aspecten. Een AZC is geen gevangenis. In een AZC verblijven voor kortere of langere tijd bijzondere bewoners. De bewoners van het AZC zijn gerechtigd gebruik te maken van de faciliteiten van de gemeente en zullen dit – gelet op de bijzondere karakteristieken van hun huisvesting – intensief doen. Hierbij zullen de risico's zoals genoemd in de risicoanalyse zich voltrekken.

Zoals reeds gesteld heeft het college van burgemeester en wethouders verzuimd de risico's in een plan van aanpak te inventariseren, te kwantificeren en de noodzakelijke maatregelen te ontwikkelen.

Het college van burgemeester en wethouders miskent haar eigen verantwoordelijkheid in deze en is kennelijk ten onrechte van mening dat de impact van het AZC op de gemeente en inwoners tot de verantwoordelijkheid van COA zou behoren, hetgeen niet het geval is. Het College van burgemeester en wethouders heeft verschillende wettelijke taken met betrekking tot haar inwoners en ook tot asielzoekers ondermeer:

- a. Het college van B&W is verantwoordelijk voor het huisvesten van asielzoekers die in de gemeente zijn toegewezen
- b. Het college van B&W heeft de taak om asielzoekers te begeleiden bij het integreren in de Nederlandse samenleving. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat het college zorgt voor taallessen en hulp bij het vinden van werk of

opleidingen.

- c. Het college van B&W is verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van alle inwoners van de gemeente, dus ook van asielzoekers. Dit houdt bijvoorbeeld in dat het college moet zorgen voor een veilige leefomgeving en toezicht moet houden op de hygiëne en gezondheid van asielzoekers.
 - d. Het college van B&W werkt samen met verschillende instanties, zoals de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), om ervoor te zorgen dat asielzoekers op de juiste manier worden opgevangen en begeleid.
 - e. Het college van B&W heeft de taak om de inwoners van de gemeente te informeren over de opvang van asielzoekers en om eventuele zorgen en vragen hierover te beantwoorden.
7. Slydregt.NU vindt vorenstaande niet terug in een plan van aanpak en is van mening dat het door het college van burgemeester en wethouders gevoerd beleid onjuist is en zich ten onrechte lijkt te beperken tot het maken van reclame voor Sliedrecht als huisvesting van asielzoekers alsmede het voornemen medewerking te verlenen aan een wijziging van het bestemmingsplan en het afgeven van een bouwvergunning.

8. Gemeenteraad

De gemeenteraad heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het voornemen van het college van burgemeester en wethouders voormeld. Met toestemming van de gemeenteraad (agendacommissie) is afgeweken van de normale en gebruikelijke wijze van vergaderen. Naast het afwijken van de BOB-structuur zijn de vergaderingen op de kortst mogelijke termijnen bepaald. Door de gehanteerde korte termijnen alsmede gecombineerde vergaderingen is er onvoldoende sprake geweest van een behoorlijke ruimte voor beeld-, oordeel- en/of besluitvorming.

De gemeenteraad miskent dat het voornemen van het college van burgemeester en wethouders inhoudelijk tekortschiet en berust op een misvatting van haar eigen

verantwoordelijkheid met betrekking tot de opvang van asielzoekers in haar gemeente. Er ontbreken een risicoanalyse en een deugdelijk plan van aanpak. In het verleden is hier bij de andere projecten zoals reeds gesteld eveneens sprake van geweest.

9. De gemeenteraad volgt het college van burgemeester en wethouders en toont geen eigen initiatief. Enige dualiteit ontbreekt. De gemeenteraad miskent het navolgende:
 - a. De gemeenteraad volgt het college van burgemeester en wethouders in het beeld dat er slechts sprake zou zijn van een wijziging van het bestemmingsplan en het verlenen van een bouwvergunning aan COA en de asielzoekers bij uitsluiting tot de verantwoordelijkheid van COA zouden behoren. De gemeenteraad miskent dat hier beleid behoort te worden gevoerd in de vorm van een plan van aanpak (startnotitie).
 - b. De gemeenteraad zou het vorenstaande hebben moeten onderkennen en het beleid van het college van burgemeester en wethouders betreffende het voornemen hebben moeten afwijzen. De gemeenteraad miskent dat zij een eigen verantwoordelijkheid heeft en kritisch moet zijn op het door het college van burgemeester en wethouders gevoerde beleid,
 - c. De gemeenteraad heeft de taak om ervoor te zorgen dat inwoners en asielzoekers actief kunnen participeren in de besluitvorming in het bijzonder is door de krappe tijdspanne hier (bewust) geen gebruik gemaakt van inspraakavonden en participatietrajecten.
 - d. De gemeenteraad heeft de taak om het budget van de gemeente vast te stellen. Dit houdt in dat de gemeenteraad beslist over de financiële middelen die beschikbaar zijn voor de opvang en begeleiding van asielzoekers, maar ook voor andere voorzieningen en beleidsterreinen die relevant zijn voor inwoners en asielzoekers. Er is geen sprake van een eenvoudige wijziging van het bestemmingsplan en het verlenen van een bouwvergunning het voornemen strekt tot veel meer en hier zijn kosten aan verbonden. Het budgetrecht is hier geweld aangedaan.

- e. De gemeenteraad heeft de taak om toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving. Dit houdt in dat de gemeenteraad ervoor moet zorgen dat het college van B&W zich houdt aan de wet- en regelgeving met betrekking tot inwoners en asielzoekers. De gemeenteraad ziet echter niet toe, maar volgt het college in haar onjuiste beleid.
10. Slydrecht.NU is van mening dat de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders niet onafhankelijk van elkaar opereren. Het college van burgemeester en wethouders te slaafs volgt en te weinig kritisch op het gevolgde beleid. Dualiteit heeft immers als doel de politieke invloed van de gemeenteraad te vergroten en de positie van de wethouders te versterken. Door de scheiding van taken en verantwoordelijkheden behoort de rol van de gemeenteraad als hoogste orgaan van de gemeente te worden versterkt.

11. Conclusie

Het is op grond van het vorenstaande dat Slydregt.NU van mening is dat in het kader van de gevolgde procedure en beraadslaging het voornemen van het college van burgemeester en wethouders onvoldoende tot zijn recht is gekomen. Door de gehanteerde korte termijnen alsmede gecombineerde vergaderingen is er onvoldoende sprake geweest van een behoorlijke ruimte voor beeld-, oordeel- en/of besluitvorming. De gemeenteraad heeft hier ten onrechte zelf in bewilligd. De kwaliteit van de door de gemeenteraad ter kennis van het college van burgemeester en wethouders gebrachte wensen en bedenkingen is naar de mening van Slydregt.NU onvoldoende. In het verleden is hier bij de andere projecten eveneens sprake van geweest. De belangen en behoeften van de inwoners van Sliedrecht zijn onvoldoende gehoord. De potentiële risico's die verbonden zijn aan het asielzoekerscentrum zijn niet geïdentificeerd. Het is belangrijk om een multidisciplinaire benadering te volgen bij het uitvoeren van een risicoanalyse, waarbij verschillende belanghebbenden, zoals beleidsmakers, medewerkers en bewoners, worden betrokken om verschillende perspectieven te krijgen en zo een breed scala aan risico's te identificeren en te beheren. Het betreft a. veiligheidsrisico's, b. gezondheidsrisico's, c. sociale risico's, d. integratierisico's en e. financiële risico's, die ten onrechte door het college van burgemeester en wethouders geheel worden toegeschreven aan COA dan wel worden afgewenteld op algemene

bestaande regelingen, terwijl zij ter zake in haar eigen hoedanigheid ook reële risico's draagt, welke niet zijn geïdentificeerd. Het college heeft hier ten onrechte geen standpunt over ingenomen dan wel plan van aanpak voor opgesteld. Er is sprake van een repeterend tekortschieten bij (grote) projecten door onvoldoende planontwikkeling.

Sliedrecht, 10 maart 2023

Slydregt.NU